

معرفی مؤسسه پژوهشی برنامه ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی و فعالیت‌های علمی- پژوهشی آن (۲)

اشاره: در شماره گذشته کلیاتی از ساختار، هدف‌ها و وظایف مؤسسه از نظر خوانندگان گرامی گذشت. در این شماره، بخش‌های دیگری از نظام تحقیقاتی مؤسسه (شامل: حوزه‌های ستادی، سیاست‌ها و نحوه جذب نیروی انسانی، سیاست‌ها و نحوه گسترش مرزهای تحقیقاتی) به همراه سایر فعالیت‌های علمی- پژوهشی آن در سال ۱۳۸۰، به اطلاع خوانندگان ارجمند می‌رسد.

مقدمه

شکی نیست که «پژوهش» به عنوان زیربنای برنامه‌های توسعه در اکثر جوامع بشری، اهمیت ویژه‌ای دارد. میزان توجه دولت‌ها به این امر و بودجه‌ای که به آن اختصاص داده می‌شود، از شاخص‌های اصلی توسعه به شمار می‌آید. در کشور ما تاکنون، حاصل تحقیقات نه تنها به دانش، نگرش و یا مهارت جدیدی منجر نشده و تکلیفی برای آینده ترسیم نکرده است، بلکه در حل مسائل مهم و مشکلات اساسی جاری نیز از جایگاه ارزنده‌ای برخوردار نبوده است؛ شاید بدین لحاظ که ما هنوز نتوانسته ایم، بل مطمئن و محکمی میان مدرسه‌ها، دانشگاه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و نیازهای حیاتی کشور برقرار کنیم.

چنانچه کارگشایی علمی و فنی و نیز بهره‌رهنگی طرح‌های مبتنی بر پژوهش‌های سامان یافته و روشمند، بر مدیران نظام تعلیم و تربیت کشور روشن شود، پژوهش و پژوهشگران ارزشمند نیز، قدر و منزلت و جایگاه درخور شان خود را خواهند یافت.

از نخستین روزهایی که فکر تأسیس «مؤسسه پژوهشی برنامه ریزی درسی و نوآوری‌های آموزشی»، مطرح شد، علاوه بر کمک به حل مسائل جاری برنامه‌های درسی، پژوهش‌محوری برای ارتقای کیفی فعالیت‌های سازمان و تعیین استراتژی برای آینده همواره در حال تغییر، مدنظر بوده است.

این مؤسسه که تا اندازه‌ای توانسته است، در راستای هدف اول گام‌هایی بردارد و بر این باور است که تا رسیدن به پژوهش‌محوری در سازمان و تعیین استراتژی‌های آینده نگران، راه درازی در پیش است که با حمایت رئیس سازمان، قدم نهادن در این مهم دور از دسترس نیست.

نوشته‌ای که پیش روی شما است، در دو بخش تنظیم شده است: بخش اول ادامه معرفی نظام تحقیقاتی مؤسسه است و بخش دوم، خلاصه عملکرد مؤسسه پژوهشی سازمان در سال گذشته که شامل فعالیت‌های علمی-پژوهشی انجام شده است. امید آن که با همراهی و هم‌فکری پژوهشگران و کارشناسان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، بر گسترش و غنای فعالیت‌های کیفی این مؤسسه افزوده شود.

۱. نظام تحقیقاتی مؤسسه

این مؤسسه از تاریخ تصویب اساسنامه دارای شخصیت حقوقی مستقل و از نظر سازمانی وابسته به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

ارکان مؤسسه:

الف - هیأت امنا

ب - رئیس

ج - شورای مؤسسه

اعضای هیأت امنای مؤسسه عبارتند از:

۱- وزیر آموزش و پرورش (رئیس هیأت امنا)،

۲- نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،

۳- نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور،

۴- رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

۵- دوتا چهار تن از شخصیت‌های علمی-فرهنگی، محلی-اجتماعی و یا کشوری که نقش مؤثری در توسعه و پیشرفت مؤسسه داشته باشند،

۶- رئیس مؤسسه (دبیر هیأت امنا)

ضوابط انتخاب اعضای هیأت امنا

۱- حداقل دو تن از شخصیت‌های مذکور در بند (۵) باید از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور باشند.

۲- اعضای بند (۵) به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش، تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و حکم وزیر آموزش و پرورش برای مدت ۴ سال منصوب می‌شوند و در یک زمان، حداکثر می‌توانند عضو دو هیأت امنا باشند و انتخاب مجدد آن بلاهناح است.

وظایف و اختیارات هیأت امناء

- ۱- تدوین و تصویب آئین‌نامه داخلی هیأت امناء ،
- ۲- تصویب سازمان اداری مؤسسه براساس ضوابط و مقررات مربوط ،
- ۳- بررسی و تصویب بودجه مؤسسه که از طرف رئیس مؤسسه پیشنهاد می‌شود ،
- ۴- تصویب بودجه تفصیلی مؤسسه ،
- ۵- تصویب حساب‌ها و ترازنامه سالانه مؤسسه ،
- ۶- تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط ،
- ۷- تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی مؤسسه در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط ،
- ۸- کوشش برای جلب کمک‌های بخش غیردولتی و عواید محلی اعم از نقدی ، تجهیزاتی و ساختمانی ، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط ،
- ۹- تعیین میزان پرداخت حق التحقیق ، حق التدریس ، حق ترجمه ، حق تالیف و نظایر آن با رعایت ضوابط و مقررات مربوط ،
- ۱۰- بررسی و تأیید سیاست‌ها ، اهداف و خط‌مشی‌های علمی و حدود فعالیت‌های مؤسسه و ارائه آن به وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ،
- ۱۱- بررسی گزارش عملکرد سالانه مؤسسه که از طرف رئیس مؤسسه ارائه می‌شود .

رئیس مؤسسه

رئیس مؤسسه نماینده قانونی مؤسسه نزد مراجع حقیقی و حقوقی می‌باشد ، از بین اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور با پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش ، تأیید وزیر علوم و تحقیقات و فناوری و حکم وزیر آموزش و پرورش منصوب می‌شود .

وظایف و اختیارات رئیس

- ۱- اداره و هدایت امور مؤسسه و نظارت بر حسن اجرای کلیه فعالیت‌های آن در چارچوب اساسنامه ، ضوابط و مقررات مربوطه ،
- ۲- پیشنهاد تشکیلات مؤسسه به هیأت امناء برای تصویب ،
- ۳- صدور احکام مدیران مؤسسه براساس تشکیلات مصوب ،
- ۴- امضای قراردادهای اسناد مالی و اداری در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب ،
- ۵- تنظیم بودجه سالانه و تفصیلی و پیشنهاد آن به هیأت امناء برای تصویب ،
- ۶- تنظیم برنامه سالانه و پنج ساله و پیشنهاد آن به هیأت امناء برای تصویب ،
- ۷- ارسال صورتجلسات هیأت امنای مؤسسه به وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و سازمان ،

۸- ارائه گزارش عملکرد سالانه مؤسسه به هیأت امنا و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان،

۹- پیشنهاد آیین نامه مالی و معاملاتی مؤسسه به هیأت امنا برای تصویب.

شورای مؤسسه

- ترکیب شورا عبارت است از:

۱- رئیس مؤسسه (رئیس شورا)،

۲- معاون پژوهشی مؤسسه (دبیر شورا)،

۳- رؤسای پژوهشکده ها،

۴- دو تا پنج تن از اعضای هیأت علمی.

ضوابط انتخاب اعضای شورای مؤسسه:

۱- حداقل دو تن از اعضای بند (۲) باید از میان پژوهشگران و صاحب نظران خارج از مؤسسه با

پیشنهاد رئیس مؤسسه و تأیید معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب شوند.

۲- اعضای بندهای (۲)، (۳) و (۴) با حکم رئیس مؤسسه منصوب می شوند.

۳- اعضای بند (۴) برای مدت چهار سال انتخاب می شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

وظایف و اختیارات شورای مؤسسه:

۱- تصویب طرح ها و برنامه های پژوهشی،

۲- نظارت بر کیفیت و حسن اجرای طرح های پژوهشی،

۳- نظارت بر انتشار نشریه های پژوهشی،

۴- بررسی نیازهای تجهیزاتی، انتشاراتی و پژوهشی مؤسسه،

۵- تعیین خط مشی مؤسسه برای ارتباط علمی با سایر مراکز آموزشی- پژوهشی، طبق ضوابط و

مقررات کشور،

۶- ارزیابی نتایج فعالیت های پژوهشی،

۷- بررسی و تصویب سفرهای علمی کوتاه مدت و بلندمدت.

اگر حوزه ستادی تحقیقات در سازمان را مرجع تصمیم گیری تلقی کنیم، این مرجع، شورای پژوهشی

مؤسسه است که برای دقت و سرعت بخشیدن به امور ارزیابی طرح های پژوهشی و سیاست گذاری امر

پژوهش (به شرح زیر)، مدت چهار سال است که فعالیت دارد. این شورا، کمیته ای تحت عنوان کمیته

«معین» (هادی) تأسیس کرده است.

شورای پژوهشی مؤسسه

شورای پژوهشی که ریاست آن به عهده معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی است، ۱۸ نفر عضو دارد که ۱۳ نفر آنان از میان اعضای هیأت علمی دانشکده های «روان شناسی و علوم تربیتی»، «دانشگاه تهران»، «تربیت مدرس»، «تربیت معلم»، «شهید بهشتی» و «علامه طباطبایی» و نیز دانشگاه علم و صنعت انتخاب شده اند و بقیه از مدیران و کارشناسان صاحب نظر در امور پژوهشی و برنامه ریزی بررسی در سازمان هستند. این شورا هر دو هفته یک بار (به مدت ۲ ساعت) برگزار می شود و در موارد ضروری، جلسات فوق العاده تشکیل می دهد.

وظیفه این شورا، سیاست گذاری، برنامه ریزی فعالیت های پژوهشی، تصویب عنوان ها و اولویت های پژوهشی و همچنین، تصمیم گیری درباره طرح های پژوهشی رسیده به مؤسسه است. این طرح ها پس از طی مراحل اولیه، به گروه تخصصی (کمیته معین شورا) ارجاع می شوند و پس از اصلاحات لازم، در این شورا بررسی، تصویب یا رد و یا به طور مشروط تأیید می شوند. شورا همچنین وظیفه دارد، برای هر یک از طرح های پژوهشی، ناظر مناسب تعیین کند.

اسامی اعضای شورای پژوهش سازمان به شرح زیر است:

۱. حجت الاسلام دکتر بهرام محمدیان

۲. دکتر علی محمد کاربن

۳. دکتر عباس بازارگان

۴. دکتر عزت الله نادری

۵. دکتر زهرا گویا

۶. دکتر الهه حجازی

۷. دکتر علی اکبر جلالی

۸. دکتر محمود مهرمحمدی

۹. دکتر حسن پاشاشریفی

۱۰. دکتر بهرام محسن پور

۱۱. دکتر محمدرضا سرکارآرانی

۱۲. دکتر رضا کریمی ثوری

۱۳. دکتر کورش فتحی و لاجارگاه

۱۴. مهندس جعفر علاقه مندان (رئیس شورا)

۱۵. دکتر حسن ملکی

۱۶. دکتر علی اصغر خالقی

۱۷. مهندس علی زرافشان

۱۸. مهندس احمد حج فروش (دبیر شورا)

جدول توزیع فراوانی / درصد

فعالیت‌های انجام شده در شورای پژوهشی طی سال ۱۳۷۹

فعالیت‌ها	وضعیت طرح‌ها		طرح‌های مردودی	تعداد کل طرح‌های بررسی شده	سایر فعالیت‌ها
	در حال اجرا	اصلاحی			
فراوانی	۱۱	۷	۳	۲۱	۱۰
درصد	۳۵	۲۳	۱۰	۶۸	۳۲

شورای پژوهشی سازمان در سال ۱۳۷۹، تعداد ۱۵ جلسه تشکیل داده است. از مجموع فعالیت‌های انجام شده، ۶۸ درصد (۲۱ طرح تحقیق) آن به بررسی و ارزشیابی طرح‌های تحقیقی اختصاص داشته است. از این تعداد ۳۵ درصد (۱۱ طرح) با اصلاحاتی تصویب و در حال اجرا هستند و درباره ۲۳ درصد دیگر (۹ طرح) نظر اصلاحی شورا به محققان منعکس شده است. هم چنین ۱۰ درصد طرح‌ها (۳ طرح) از نظر شورا مردود شناخته شده است.

لازم به ذکر است ۳۲ درصد باقی مانده (۱۰ فعالیت) که تحت عنوان سایر فعالیت‌ها ذکر شده است، شامل بررسی عنوان‌های پژوهشی، ارایه گزارش عملکرد شورا و هفت پژوهش، بررسی شرح عنوان‌های پژوهشی و... است.

جدول توزیع فراوانی / درصد

فعالیت‌های انجام شده در شورای پژوهشی طی سال ۱۳۸۰

فعالیت‌ها	وضعیت طرح‌ها		طرح‌های مردودی	تعداد کل طرح‌های بررسی شده	سایر فعالیت‌ها
	تصویب شده	اصلاحی			
فراوانی	۶	۱۴	۵	۲۵	۱۵
درصد	۱۵	۳۵	۱۲/۵	۶۲/۵	۳۷/۵

- طرح‌های در حال اجرا: به طرح‌هایی اطلاق می‌شود که در شورا به تصویب رسیده است و قرارداد آن منعقد شده است و در سال مورد بررسی در حال اجرا است.
- طرح‌های اصلاحی: به طرح‌هایی اطلاق می‌شود که یک بار یا بیشتر در شورا مطرح شده است و اشکالات آن به محقق آن اعلام گردیده است که نسبت به انجام اصلاحات اقدام نمایند.

جدول توزیع فراوانی / درصد

فعالیت های انجام شده در شورای پژوهشی طی سال ۱۳۷۹

فعالیت ها فراوانی - درصد	وضعیت طرح ها		تعداد کل طرح های بررسی شده	سایر فعالیت ها
	در حال اجرا	اصلاحی		
فراوانی	۱۱	۷	۲۱	۱۰
درصد	۳۵	۲۳	۶۸	۳۲

شورای پژوهشی سازمان در سال ۱۳۷۹، تعداد ۱۵ جلسه تشکیل داده است. از مجموع فعالیت های انجام شده، ۶۸ درصد (۲۱ طرح تحقیق) آن به بررسی و ارزشیابی طرح های تحقیقی اختصاص داشته است. از این تعداد ۳۵ درصد (۱۱ طرح) با اصلاحاتی تصویب و در حال اجرا هستند و درباره ۲۳ درصد دیگر (۹ طرح) نظر اصلاحی شورا به محققان منعکس شده است. هم چنین ۱۰ درصد طرح ها (۳ طرح) از نظر شورا مردود شناخته شده است.

لازم به ذکر است ۲۲ درصد باقی مانده (۱۰ فعالیت) که تحت عنوان سایر فعالیت ها ذکر شده است، شامل بررسی عنوان های پژوهشی، رایه گزارش عملکرد شورا و مفتحه پژوهش، بررسی شرح عنوان های پژوهشی و... است.

جدول توزیع فراوانی / درصد

فعالیت های انجام شده در شورای پژوهشی طی سال ۱۳۸۰

فعالیت ها فراوانی - درصد	وضعیت طرح ها		تعداد کل طرح های بررسی شده	سایر فعالیت ها
	تصویب شده	اصلاحی		
فراوانی	۶	۱۴	۲۵	۱۵
درصد	۱۵	۳۵	۶۲/۵	۳۷/۵

- طرح های در حال اجرا: به طرح هایی اطلاق می شود که در شورا به تصویب رسیده است و قرارداد آن منعقد شده است و در سال مورد بررسی در حال اجرا است.
- طرح های اصلاحی: به طرح هایی اطلاق می شود که یک بار یا بیشتر در شورا مطرح شده است و اشکالات آن به محقق آن اعلام گردیده است که نسبت به انجام اصلاحات اقدام نمایند.

شورای پژوهشی سازمان در سال ۱۳۸۰، ۲۰ جلسه تشکیل داده است. طی این جلسات از مجموع فعالیت های انجام شده ۶۲/۵ درصد (مورد ۲۵) آن به بررسی و ارزشیابی طرح های تحقیقی اختصاص داشته است.

از این تعداد ۱۵ درصد طرح ها (۵ طرح) با اصلاحاتی تصویب و به مرحله اجرا گذاشته شده و ۳۵ درصد (۱۵ طرح) دارای اشکالاتی بوده که جهت رفع آن به پژوهشگران اعلام شده است. هم چنین ۱۲/۵ درصد طرح ها (۵ طرح) از نظر شورا مردود شناخته شده است.

۲۷/۵ درصد فعالیت های باقی مانده (۱۵ فعالیت) شامل: بررسی عملکرد مؤسسه پژوهشی، بررسی عناوین پژوهشی ارایه شده از سوی دفاتر و در نهایت تصویب عنوان های پژوهشی سال ۸۰ سازمان، بررسی آیین نامه کمیته های پژوهشی تشکیل شده در دفاتر و تصویب اسامی اعضای هیأت علمی، پیشنهادی دفاتر جهت عضویت در این کمیته ها و بحث درباره تعدید قراردادهای ... است.

جدول توزیع فراوانی / درصد

فعالیت های انجام شده در شورای پژوهشی طی سال ۱۳۸۱ تا پایان بهمن ماه

فعالیت ها	وضعیت طرح ها		تعداد کل طرح های بررسی شده	سایر فعالیت ها
	در حال اجرا (تایید شده)	اصلاحی		
فراوانی	۵	۲۶	۳۹	۱۸
درصد	۹	۴۶	۶۹	۳۱

شورای پژوهشی سازمان از ابتدا تا پایان بهمن ماه سال ۱۳۸۱، تعداد ۳۴ جلسه تشکیل داده است. در این جلسات از مجموع فعالیت های انجام شده ۶۹ درصد (مورد ۲۹) به بررسی و ارزشیابی طرح های تحقیقی اختصاص داشته است.

از این تعداد ۹ درصد طرح ها (۵ طرح) با اصلاحاتی تصویب و به مرحله اجرا گذاشته شده و ۴۶ درصد (۲۶ طرح) هم اشکالاتی داشته که به پژوهشگران آن اعلام شده است. هم چنین ۱۴ درصد طرح ها (۸ طرح) از نظر شورا مردود شناخته شده است.

۳۱ درصد فعالیت های باقی مانده (۱۸ فعالیت) شامل: بررسی مکانیزم تعیین اولویت های پژوهشی سازمان، اسامی پیشنهادی اعضای هیأت علمی کمیته پژوهشی دفتر انتشارات کمک آموزشی، دفتر تألیف فنی و حرفه ای و بررسی آیین نامه مؤسسه پژوهشی، بررسی نظام تحقیقات در سازمان، بررسی مسایل آتی - جاری دفاتر تابعه به منظور تدوین عنوان های پژوهشی ... بوده است.

جدول توزیع فراوانی/ درصد فعالیت های انجام شده در کمیته معین شورای پژوهشی از

۷۹/۱/۲۱ تا ۷۹/۱۲/۲۲

جمع کل طرح ها	تصویب پایان نامه ها	مردودی	تأیید مشروط		طرح های بررسی شده
			اصلاحی*	ارجاع به شورا**	
۴۲	۲	۹	۱۳	۱۸	فراوانی
۱۰۰	۵	۲۱	۳۱	۴۳	درصد

کمیته معین شورای پژوهشی سازمان از تاریخ ۷۹/۱/۲۱ تا ۸۱/۹/۵ تعداد ۲۱ جلسه به طور رسمی برگزار کرده است که تعداد ۲۲ طرح تحقیقاتی در آن بررسی شده است. از این تعداد ۱۸ طرح (۲۳ درصد) برای بررسی نهایی و اعلام نظر به شورای پژوهشی سازمان ارسال شده و ۹ طرح (۲۱ درصد) به دلیل فقدان چهارچوب علمی، از نظر کمیته مردود اعلام شده است و ۱۳ طرح (۳۱ درصد) از طرح های رسیده براساس نامه های ارسالی از سوی کمیته معین در حال اصلاح هستند و ۲ طرح (۱۵ درصد) پایان نامه بوده که در کمیته به تصویب رسیده است.

جدول توزیع فراوانی/ درصد فعالیت های انجام شده در کمیته معین شورای پژوهشی از

۸۰/۱/۲۱ تا ۸۰/۱۲/۲۶

جمع کل طرح ها	تصویب پایان نامه ها	مردودی	تأیید مشروط		طرح های بررسی شده
			اصلاحی*	ارجاع به شورا**	
۶۱	۲	۲۳	۱۵	۲۱	فراوانی
۱۰۰	۳	۲۸	۲۵	۳۴	درصد

کمیته معین شورای پژوهشی سازمان از تاریخ ۸۰/۱/۲۱ تا ۸۰/۱۲/۲۶ تعداد ۲۶ جلسه به طور رسمی برگزار کرده است که تعداد ۶۱ طرح تحقیقاتی در آن بررسی شده است. از این تعداد ۲۱ طرح (۳۴ درصد) برای بررسی نهایی و اعلام نظر به شورای پژوهشی ارسال شده و ۲۳ طرح (۳۹ درصد) به دلیل فقدان چهارچوب علمی از نظر کمیته مردود اعلام شده است و ۱۵ طرح (۲۲ درصد) از طرح های رسیده براساس نامه های ارسالی از سوی کمیته معین در حال اصلاح هستند و دو طرح (۳ درصد) پایان نامه بوده که در کمیته به تصویب رسیده است.

جدول توزیع فراوانی/ درصد فعالیت های انجام شده در کمیته معین شورای پژوهشی از ۸۱/۱/۲۱ تا ۸۱/۱۱/۲۲

طرح های بررسی شده	تأیید مشروط		مردودی	تصویب پایان نامه ها	جمع کل طرح ها
	اصلاحی*	ارجاع به شورا**			
فراوانی	۸	۱۱	۱۶	۲	۴۱
درصد	۱۹	۳۹	۲۷	۱۵	۱۰۰

کمیته معین شورای پژوهشی از تاریخ ۸۱/۱/۲۱ تا پایان بهمن ماه تعداد ۲۴ جلسه برگزار کرده که طی آن ۴۱ طرح تحقیقاتی بررسی شده است. از این تعداد ۱۱ طرح (۲۹ درصد) برای بررسی نهایی و اعلام نظر به شورای پژوهشی ارسال شده و ۱۶ طرح (۲۷ درصد) به دلیل فقدان چهارچوب علمی از نظر کمیته مردود اعلام شده است و ۸ طرح (۱۹ درصد) از طرح های رسیده براساس نامه های ارسالی از سوی کمیته معین در حال اصلاح هستند و ۲ طرح (۱۵ درصد) پایان نامه بوده در کمیته به تصویب رسیده است.

ج) سیاست ها و نحوه جذب نیروی انسانی در بخش های تحقیقاتی

با در نظر گرفتن این که یکی از هدف های تأسیس این مؤسسه پژوهشی، همکاری با دیگر مراکز و مؤسسات پژوهشی برای انجام فعالیت های تحقیقاتی در جهت هدف ها و مأموریت های سازمان است، لذا مدیریت پژوهشی بر مبنای اصل مشارکت پذیری، از طریق جلب و جذب محققان و پژوهشگران و مراکز تحقیقاتی دولتی و خصوصی، نیروی انسانی مورد نیاز خود را جذب می کند. برای تحقق این امر از راهکارهای زیر استفاده می شود:

۱. جذب نیروی انسانی متخصص از طریق مراکز اطلاع رسانی علمی در سطح کشور. در این روش با کسب اطلاعات مربوط به محققان از ابعاد گوناگون، مانند سابقه علمی، مدرک تحصیلی، تجربه های پژوهشی و... متخصصان به صورت پاره وقت به گروه های پژوهشی جذب می شوند.
۲. از طریق آگهی در رسانه های جمعی، مرکز اطلاع رسانی علمی، ارتباط با دانشگاه ها و مراکز علمی و مانند آن ها، و نیز شناساندن مؤسسه و جذب نیروهای علاقه مند.
۳. انتخاب پژوهشگر آگاه و واگذاری طرح پژوهشی به وی.
۴. استفاده از عوامل انگیزشی مناسب و ارج نهادن به شخصیت علمی محققان.
۵. بورسیه کردن دانشجویانی که سابقه فعالیت پژوهشی چشمگیر دارند.
۶. دعوت از صاحبان پژوهش ها و مقاله های برتر مرتبط با فعالیت های سازمان، برای شرکت در

جلسات گروه‌های برنامه‌ریزی و پژوهشی به صورت پاره‌وقت و افزایش زمان همکاری آن‌ها به مرور زمان.

د) سیاست‌ها و نحوه گسترش مرزهای تحقیقاتی

۱. توسعه گروه‌های پژوهشی با در نظر گرفتن نیازهای توسعه‌ای سازمان.

۲. ایجاد ارتباط مؤثر و قوی میان مؤسسه و دیگر مراکز و نهادهای تحقیقاتی و مؤسسات معتبر علمی داخلی و خارجی در زمینه تبادل اطلاعات علمی، برنامه‌های پژوهشی، جذب محقق و... از طریق انعقاد تفاهم‌نامه‌ها و اختصاص مکان مناسبی در مؤسسه برای استقرار دفاتر مشترک. چنان‌که هم‌اکنون دفاتر مشترک سازمان با جهاد دانشگاهی، دانشگاه الزهراء، دانشگاه علامه طباطبایی و دو انجمن پژوهش‌های آموزشی ایران و «برنامه‌ریزی درسی» در مؤسسه مستقر هستند و دفاتری به دانشگاه‌های شهید بهشتی و «صنعتی شریف» نیز اختصاص یافته است.

علاوه بر این، با ایجاد سایت مؤسسه در شبکه اینترنت بانک‌های اطلاعاتی در زمینه کتاب‌های درسی، مشخصات پژوهشگران و آثار آن‌ها، مقاله‌های علمی و انتشارات مؤسسه نیز در حال تکمیل شدن و انتقال به شبکه اینترنت است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

(ادامه نظام تحقیقاتی مؤسسه در شماره‌های آینده)

مدرنیزه کردن

نظام اداری مؤسسه پژوهشی سازمان با استفاده از حداقل کاغذ و ملزومات اداری (Paper less)

حدود دو سال است که مؤسسه پژوهشی برنامه ریزی درسی و نوآوری های آموزشی، طرح اتوماسیون اداری^۱ را به اجرا گذاشته است.

به موجب تسهیلات ایجاد شده در این طرح، مؤسسه به شبکه داخلی Lan، مجهز شد و همه کارشناسان و مدیران مؤسسه در اتاق های خود، به رایانه با قابلیت دسترسی به اطلاعات و نرم افزارهای موجود در شبکه داخلی مؤسسه و شبکه اینترنت رشد و نیز شبکه خارجی اینترنت مجهز شدند.

علاوه بر این، با استفاده از سیستم عامل Windows 2000، و برنامه Word، مکاتبات و گزارش های خود را به جای کاغذ از طریق شبکه به مدیر مؤسسه و سایرین ارسال می کنند.

همچنین از طریق سیستم مکانیزه، همکاران همه نامه های وارده، در کارتابل رایانه ای مدیر مؤسسه قرار می گیرد و از آن جا برای همه کاربران توزیع می شود. بنابراین کارتابل، دفتر اندیکاتور و دفتر اندیکس کاغذی حذف شده اند.

استفاده از این فناوری (که برای اولین بار در آموزش و پرورش به کار گرفته شده است)، در سرعت بخشیدن و تسهیل امور، نقش اساسی داشته است. کارشناسان و پژوهشگران موسسه مقاله ها و گزارش های علمی را خود تایپ و در آن سیستم برای مدیران و سایر کارشناسان ارسال می نمایند.

علاوه بر این پژوهشگران و کارشناسان شاغل در مؤسسه از لوازم اداری مثل: قلم، کاغذ، سنجاق ته گرد، گیره، ماشین دوخت، دستگاه کاغذسوراخ کن، جاسوزنی، تقویم روی میزی، دفتر یادداشت روزانه و سایر لوازم تحریر اداری بی نیاز شده اند.

بدیهی است چنانچه سایر دفاتر تابعه سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی به این سیستم مجهز شوند، این مؤسسه نه از آن ها کاغذ دریافت می کند و نه برای آن ها کاغذ می فرستد. در حال حاضر، اکثریت قریب به اتفاق کارکنان موسسه از سیستم اتوماسیون استفاده می کنند و ارتباط با سایر مؤسسه های مدرن نیز بصورت الکترونیکی برقرار می شود.

بانویس